

คู่มือมาตรฐานการบริการ

เทศบาลตำบลจอมทอง

จัดทำโดย ฝ่ายวิชาการและแผนงาน

เทศบาลตำบลจอมทอง

คำนำ

การจัดทำมาตรฐานการให้บริการฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการพัฒนาการบริการของเทศบาลตำบลจอมทอง มาตรฐานการให้บริการนี้สามารถใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานทั้งที่เป็นงานสำนักงานเลขานุการ และฝ่ายต่างๆ รวมถึงงานอื่นที่เกี่ยวข้อง การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการบริการถือเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงาน ผลตอบรับการให้บริการที่ดีนั้นมิใช่เป็นเพียงการได้รับคำชื่นชมเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีและความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหน่วยงาน ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะและความสามารถในการบริการ จึงได้จัดทำคู่มือการให้บริการของเทศบาลตำบลจอมทอง เพื่อให้บุคลากรของเทศบาลตำบลจอมทองใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงานให้บริการที่ดีต่อผู้รับบริการ อันนำไปสู่การสร้างความพึงพอใจและความประทับใจและเป็นมาตรฐานการให้บริการในระดับที่ดีขึ้นไป

ผู้จัดทำหวังว่า “คู่มือมาตรฐานการให้บริการของเทศบาลตำบลจอมทอง” จะเป็นประโยชน์และแนวทางในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านบริการและผู้สนใจสามารถนำไปปรับใช้ในการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	๑
-เทคนิคการให้บริการ	๑
-วิธีสร้างความประทับใจในการให้บริการ	๑
-การปฏิบัติในการให้บริการ	๒
-ข้อควรระวังในการให้บริการ	๓
มาตรฐานการบริการของเทศบาลตำบลจอมทอง	๔

บทนำ

การบริการคือการให้ความช่วยเหลือหรือการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น การบริการที่ดี ผู้รับบริการก็จะได้รับความประทับใจและชื่นชมองค์กรซึ่งเป็นสิ่งดีสิ่งหนึ่งอันเป็นผลดีต่อองค์กรงานบริการเป็น เครื่องมือสนับสนุนงานด้านต่างๆ เช่น งานประชาสัมพันธ์ งานบริการวิชาการ เป็นต้น ดังนั้น ถ้าบริการดี ผู้รับบริการเกิดความประทับใจ ซึ่งการบริการถือเป็นหน้าเป็นตาขององค์กร ภาพลักษณ์ขององค์กรก็จะดีไปด้วย

เทคนิคการให้บริการ

เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ วิธีสร้างคนที่สามารถให้บริการที่ดีแก่ องค์กรต้องสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม หลังจากนั้นจึงพัฒนาเทคนิคการบริการให้แก่บุคลากร ซึ่งในแต่ละเรื่อง มีรายละเอียด ดังนี้

๑. คุณสมบัติของผู้ให้บริการ สิ่งที่ผู้ให้บริการควรมีเป็นอันดับแรกคือความเป็นคนที่รักในงาน บริการ เพราะคนที่รักในงานบริการจะมีความเข้าใจและให้ความสำคัญต่อผู้รับบริการ มีความกระตือรือร้น ที่จะช่วยเหลือผู้รับบริการยิ้มแย้มแจ่มใสและเอาใจใส่ นอกจากนี้ พนักงานที่ให้บริการควรเป็นผู้รู้จักแก้ไขปัญหา เฉพาะหน้าได้ดีอีกด้วย

๒.บุคลิกภาพทั้งลักษณะการแต่งกายที่แลดูสะอาดเรียบร้อยรวมไปถึงอากัปกริยาที่แสดงออก เช่น การยิ้ม การหัวเราะ การแสดงท่าทางประกอบการพูด สิ่งเหล่านี้ควรเป็นไปโดยธรรมชาติ

๓.เทคนิคการให้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนทนาเพราะการสนทนาเป็นสื่อกลางระหว่าง ผู้รับบริการกับผู้ให้บริการการสนทนาให้ผู้รับบริการเกิดความประทับใจ มีวิธีการง่ายๆ ดังนี้

๓.๑ สร้างความเป็นกันเอง เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความอุ่นใจ แสดงความเป็นมิตรโดยอาจ แสดงออก ทางสีหน้าแววตา กิริยาท่าทางหรือน้ำเสียงที่สุภาพ มีหางเสียง อาทิเช่น ขอประทานโทษครับ(ค่ะ) มีอะไรให้ ผม(ดิฉัน)ช่วยประสานงานได้บ้างครับ(ค่ะ) กรุณารอสักครู่ นะครับ(ค่ะ) เป็นต้น การพูดจาต้องชัดเจน ง่ายต่อ การเข้าใจ และไม่เร็วหรือรัวจนผู้รับบริการไม่รู้เรื่อง

๓.๒ เน้นการฟังเป็นหลักคือ ผู้ให้บริการควรตั้งใจฟังด้วยความอดทนขณะที่ผู้รับบริการพูด ไม่ควรแสดงอาการที่ไม่พอใจออกมาสบตากับผู้รับบริการเป็นระยะพร้อมกับกิริยาตอบรับ

๓.๓ ทวนคำพูด เพื่อแสดงให้เห็นผู้รับบริการทราบว่าผู้ให้บริการกำลังตั้งใจฟังในเรื่องที่ ผู้รับบริการพูด

วิธีการสร้างความประทับใจในงานบริการ

ความคาดหวังโดยทั่วไปของผู้รับบริการมักจะต้องการการต้อนรับที่อบอุ่นเป็นกันเอง ให้ความสนใจและความเอาใจใส่ พูดจาด้วยความสุภาพ ไพเราะ ซึ่งจะทำให้ผู้ที่มารับบริการรู้สึกว่าเขามีความสำคัญ เป็นผลให้เขาเกิดความ พอใจ ในการที่จะทำให้เกิดความประทับใจได้นั้นต้องทำให้ขั้นที่ผู้รับบริการ เกิดปิติยินดี นั่นคือต้องให้บริการที่บรรลุความคาดหวัง และเหนือความคาดหวังขึ้นไปอีก การปฏิบัติตน ของผู้ให้บริการด้วยไมตรีต่อผู้รับบริการ และความประทับใจจากการต้อนรับของเราย่อมจะเป็นผลให้เขา มาใช้บริการของเราอีก แล้วตัวเราและองค์กรของเรา ก็ย่อมจะประสบความสำเร็จความก้าวหน้าเราสามารถเติมไมตรี เข้าไปในทุกงานที่เริ่มตั้งแต่การรักการมีไมตรีต่อผู้รับบริการ กล่าวง่าย ๆ ก็คือว่า “ต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา” และให้บริการตรงตามความต้องการ การที่จะสามารถทำงานได้ดีเมื่อมาถึงที่ทำงานควรตั้งปัญหาและเรื่องราว

ส่วนตัวไว้ภายนอก แล้วมุ่งทำงานที่เรารับผิดชอบให้ดีที่สุด พร้อมที่จะช่วยเหลือสิ่งเล็กๆ น้อยๆ นอกเหนือจากงานของเราเพื่อแสดงว่า เราเอาใจใส่ผู้รับบริการของเราอย่างตั้งใจ เราสามารถแสดงไมตรีต่อเพื่อนร่วมงานของเราได้เช่นกัน ความมีอัธยาศัยไมตรีเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ง่าย บรรยากาศแห่งความเป็นมิตรอาจเกิดขึ้นได้เพียงรอยยิ้มที่เริ่มจากตัวเราก่อน ความมีอัธยาศัยไมตรี เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการให้บริการ เพราะความมีอัธยาศัยไมตรีจะทำให้ผู้รับบริการรู้สึกอบอุ่นและประทับใจ ผู้รับบริการทุกคนที่มาใช้บริการของเรา เขาต้องการให้เราแสดงออกดังต่อไปนี้

๑.บริการที่มีไมตรีจิต หมายถึง การให้บริการที่ตีบวกกับอะไรอีกเล็กๆ น้อยๆ องค์ประกอบอื่นๆ ก็มีความสำคัญเช่นกัน ผู้บริการที่มีอัธยาศัยไมตรีจิตจะทำให้ผู้รับบริการรู้สึกอบอุ่น และประทับใจที่ได้รับการต้อนรับอย่างมีอัธยาศัย

๒.ยิ้มเป็นสิ่งจำเป็นอันดับแรกในการทักทายบุคคล เพราะจะทำให้เขารู้สึกอบอุ่นใจในคำพูดที่เราทักทาย เราสามารถใช้น้ำเสียงและท่วงทำนองที่เป็นธรรมชาติให้ผู้รับบริการรู้สึกพอใจที่มาใช้บริการของเรา

๓.คำพูดที่พิเศษคือคำพูดเหล่านี้ “ขอบคุณครับ/ค่ะ” “ดิฉันเสียใจ” “ขอโทษครับ/ค่ะ” “มีอะไรให้ดิฉันช่วยไหมค่ะ”

๔. ให้ความช่วยเหลือและแสดงไมตรีจิตที่จะทำให้เขาอบอุ่นใจหมายความว่า เราจะต้องเรียนรู้ปฏิบัติการของผู้อื่น ตัวอย่างเช่น ถ้าเรารู้ว่าผู้รับบริการเป็นคนแปลกหน้า เราจะต้องเอาใจใส่เขาเป็นพิเศษต่อความต้องการ ช่วยเหลือในเรื่องงานที่มาติดต่อ สถานที่และคำแนะนำอื่นๆ เป็นต้น

๕.ถ้าหากเราใส่ “ยิ้ม” ลงไปในน้ำเสียง หมายความว่าถึงการพูดด้วยน้ำเสียงที่มีไมตรีจิตและพร้อมที่จะให้ความ ช่วยเหลือ อย่างไรก็ตามเราควรหลีกเลี่ยงที่จะให้สัญญาถ้าเราไม่แน่ใจว่าเราจะทำได้

๖.พนักงานทุกคนสามารถแสดงความมีอัธยาศัยในการทำงานของตนเองให้ดีที่สุด ไม่ว่าพนักงานผู้นั้นจะต้องติดต่อกับผู้รับบริการโดยตรงหรือไม่

๗.เราควรที่จะช่วยเหลือผู้รับบริการ แม้ว่าเราเองสามารถช่วยได้เพียงเล็กน้อยในปัญหานั้น แต่เราอาจขอให้คนอื่นช่วยได้ แต่อย่างไรก็ตามอย่าพยายามปิดความผิดให้พันตัวเอง ควรจะยอมรับอย่างอ่อนน้อมและดำเนินการ บางอย่างเพื่อแก้ไขความผิดพลาดนั้น

๘.เราควรจะต้องมีอัธยาศัย ไมตรีต่อเพื่อนร่วมงานของเราด้วย ทุกคนจะทำงานร่วมกันได้ดี ถ้าทุกคนมี ไมตรีจิตต่อกัน ผู้รับบริการจะสังเกตเห็นได้ชัดว่าบรรยากาศในการทำงาน โดยส่วนรวมมีอัธยาศัยไมตรีต่อกันหรือไม่

การปฏิบัติในการให้บริการ

ทางกาย ต้องดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงสดชื่นด้วยอาการกระปรี้กระเปร่า ไม่ม่งวงเหงา หาวนอน เซื่อง ซึม มีลักษณะตะมัดตะแมง กระฉับกระเฉง กระชุ่มกระชวย หน้าตาสดใส หัวผมเรียบร้อย ไม่ปล่อยผมรุงรัง หรือยุ่งเป็นกระเซิง การแต่งกายเรียบร้อย ยิ้ม ไหว้ หรือทักทายเหมาะสม กิริยาสุภาพ เป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นต้องวางตัวเป็นมิตร เปิดเผยจริงใจ สนองความต้องการของผู้รับบริการอย่างกระตือรือร้น แสดงความเต็มใจที่จะให้บริการ

ทางวาจา ต้องใช้ถ้อยคำชวนฟัง น้ำเสียงไพเราะชัดเจน พูดมีหางเสียง มีคำขานรับเหมาะสม กล่าวต้อนรับและสอบถามว่าจะให้ช่วยบริการอย่างไร พูดแต่น้อย ฟังให้มาก ไม่พูดแทรก ไม่กล่าวคำตำหนิ อาจพูด ทวนย้ำสิ่งที่มีผู้มาติดต่อต้องการให้เขาฟังเพื่อความเข้าใจตรงกัน พูดให้เกิดประโยชน์ต่อผู้รับบริการ

พูดเพื่อความสบายใจของผู้รับบริการ และใช้ถ้อยคำเหมาะสม

ทางใจ ต้องทำจิตใจให้เบิกบานแจ่มใส ยินดีที่จะต้อนรับ ไม่รู้สึกขุ่นเคืองที่จะต้องรับหน้า หรือ พบปะกับคนแปลกหน้าที่ไม่คุ้นเคยกันมาก่อน แต่มาเรียกร้องต้องการนั้น ต้องการนี้ ไม่ปล่อยให้จิตใจ หม่นหมอง ใจลอย ขาดสมาธิในการทำงาน เศร้าซึม เบื่อหน่าย

ข้อควรระวังในการให้บริการ

๑. ไม่สนใจความต้องการของผู้รับบริการ การให้บริการในทุกกรณีจะต้องแสดงว่าผู้รับบริการมีความสำคัญ จึงต้องระวังไม่แสดงกิริยาที่เพิกเฉยไม่สนใจผู้รับบริการอย่างจริงจัง

๒. ให้บริการขาดตกบกพร่อง เป็นสิ่งที่ต้องย้ำเตือนอยู่เสมอว่า การให้บริการจะขาดตกบกพร่องไม่ได้เลย เพราะเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำลายงานบริการในส่วนอื่นๆ ที่ติดอยู่แล้ว ให้เกิดผลเสียหายตามไปด้วย

๓. ดำเนินการล่าช้าเป็นลักษณะที่ไม่ดีอย่างยิ่ง เพราะความล่าช้าไม่ตรงเวลา ทำให้ความเสียหายให้ผู้รับบริการได้

๔. ใช้กริยาวาจา ไม่เหมาะสม การให้บริการสามารถจะรู้สึกได้จากกิริยาท่าทาง การใช้คำพูด และน้ำเสียง ผู้ให้บริการอาจไม่มีความตั้งใจจะแสดงกิริยาต่อผู้รับบริการในทางที่ไม่ดี แต่อยู่ในอารมณ์ที่ ขุ่นมัวและไม่ควบคุมอารมณ์ของตนจึง แสดงออกด้วยท่าทีและคำพูด ที่ทำให้เสียความรู้สึกต่อผู้รับบริการ

๕. ทำให้ผู้รับบริการผิดหวัง บริการที่ทำให้ผู้รับบริการผิดหวัง มีได้ในหลายกรณีนับแต่การต้อนรับที่เย็นชาหรือการพูดโทรศัพท์ที่ไม่เหมาะสม การให้บริการอย่างไม่เต็มใจ ไม่ใส่ใจในการให้บริการ การบริการผิดพลาดทำความเสียหายให้แก่ผู้รับบริการ

มาตรฐานการให้บริการของเทศบาลตำบลจอมทอง

๑.มาตรฐานการต้อนรับผู้รับบริการ

- ๑) สอบถามความต้องการของผู้รับบริการก่อนเสมอ
- ๒) สอบถามความต้องการโดยใช้คำพูด “สวัสดีครับ/ค่ะ ต้องการติดต่อเรื่องอะไรครับ/ค่ะ”
- ๓) ให้การต้อนรับผู้รับบริการด้วยอัธยาศัยไมตรีอันดี
- ๔) ปราศรัยทักทายผู้มารับบริการก่อนเสมอ

๒.มาตรฐานด้านกระบวนการการให้บริการ

- ๑) ให้บริการอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และเป็นขั้นเป็นตอน
- ๒) ให้บริการภายในเวลาที่กำหนด ด้วยความสะดวกรวดเร็ว หากดำเนินการไม่ได้ ต้องชี้แจงเหตุผลให้ผู้รับบริการ ทราบด้วยวาจาที่สุภาพ
- ๓) ให้บริการได้เสร็จสิ้นตามระเบียบ

๓.มาตรฐานการให้บริการของเจ้าหน้าที่

- ๑) มีความเอาใจใส่ และเต็มใจในการให้บริการ ขณะให้บริการ ต้องมีความกระฉับกระเฉง กระตือรือร้น เสมอ
- ๒) ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกอย่างเต็มที่และเต็มกำลัง
- ๓) ให้บริการแก่ผู้รับบริการทุกคนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกันตามลำดับ ก่อน-หลัง
- ๔) ถ้าหากมีผู้รับบริการมาก เกิดการบริการที่ล่าช้าหรือมีข้อผิดพลาดใดๆ ต้องกล่าวคำว่า “ขอโทษ” เสมอ

๔.มาตรฐานการรับโทรศัพท์

- ๑) เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมในการรับโทรศัพท์อาจจะต้องมีการตอบข้อซักถาม หรือฝากข้อความไว้ เราต้องเตรียมอุปกรณ์และข้อมูลที่เป็นต้องใช้ให้พร้อมไม่ว่าจะเป็นปากกา กระดาษ หมายเลขติดต่อกลับ วัตถุประสงค์ในการติดต่อเพื่อป้องกันการเกิดความผิดพลาดในการรับข้อมูล และต้องมั่นใจด้วยว่าอุปกรณ์ที่ใช้ในการสื่อสารมีความพร้อมในการใช้งานให้แจ้งชื่อองค์กรให้ทราบ ควรแจ้งให้ปลายสายทราบถึงชื่อส่วนราชการหรือฝ่ายหรืองานให้ ทราบ (เช่น ฝ่ายบริหารงานทั่วไป/ฝ่ายวิชาการและแผนงาน/งานพัสดุฯ เป็นต้น) โดยที่ไม่ต้องเอ่ยถาม เพราะหากมีการโทรผิดเข้ามาจะรู้ได้ทันที หรือเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการโทรศัพท์ เข้ามาติดต่องาน และเป็นไปตามหลักการรับโทรศัพท์ที่ดี
- ๒) กรณีที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่อยู่หรือไม่สามารถรับโทรศัพท์ได้ ให้ผู้รับโทรศัพท์สอบถามรายละเอียดต่างๆ จากผู้ที่โทรเข้ามา เช่น ชื่อผู้โทร เบอร์ติดต่อกลับ เรื่องที่ต้องการจะติดต่อเพื่อแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป
- ๓) รู้จักควบคุมอารมณ์ ถึงแม้อารมณ์ที่ขุ่นเคืองเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้แต่หากเราสามารถที่จะควบคุมได้ก็จะส่งผลดีต่อการรับโทรศัพท์ให้เกิดความประทับใจได้ไม่น้อย
- ๔) รับฟังด้วยความตั้งใจในการรับโทรศัพท์ ควรรับฟังด้วยความตั้งใจ ควรตอบรับด้วยคำว่า “ค่ะ/ครับ” กับคำพูดของปลายสาย
- ๕) วางสายอย่างมีมารยาท เมื่อมีการสนทนาสิ้นสุดลง เราควรรอให้ปลายสายเป็นผู้วางสายจบการสนทนา ก่อน และไม่ควรเปลืองวางโทรศัพท์แรง เพราะจะทำให้คู่สนทนาเกิดความรู้สึกไม่ดี

๕.มาตรฐานการแต่งกาย

วัน	ผู้ชาย	ผู้หญิง
จันทร์	ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ -เครื่องแบบสีกาก็ พนักงานจ้าง-เสื้อสีเหลืองคอปก กางเกง ขายาวขาตรง	ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ -เครื่องแบบข้าราชการ พนักงานจ้าง-เสื้อสีชมพูคอปก กางเกงขายาว ขาตรง
อังคาร	เสื้อสีชมพูคอปก กางเกงขายาวขาตรง	เสื้อสีชมพูคอปกกางเกงขายาวขาตรง
พุธ	เสื้อกีฬาของเทศบาล กางเกงขายาวขาตรง หรือกางเกงวอร์มขายาว	เสื้อกีฬาของเทศบาล กางเกงขายาวขาตรง หรือกางเกงวอร์มขายาว
พฤหัสบดี	ชุดสุภาพ	ชุดสุภาพ
ศุกร์	ชุดพื้นเมืองล้านนา	ชุดพื้นเมืองล้านนา